

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Tempométer, az előfizetési díjak, nyilvánter és hirdetések pedig a kiadólaputalajomoshoz Balkányi Ernő Fő-utca 10. küldendők.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Kéziratok nem adódnak vissza.

DÉLZALA

Társadalmi, köznevelődési és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések előfizetése:

Budapest: a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyesület, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

Nökérdés.

Az egész művelt világnak most legjobban vitatott kérdése a nőkérdés.

A nőkérdés tulajdonképpen a helyt követel magának a legelőször, legfontosabb kérdések között, melyek mihamarabb megoldást követelnek.

A kik a megoldást talásoznak keresik, azok rossz helyen járnak.

A legutolsóbb szociológusok megállapították abban, hogy a nőkérdés nem a nők egyenjogúsításának kérdése. Ez a dolog természetesen lehetetlen. A nő fizikai alkotása a legelőször ellenmondás olyan kísérlet ellen, mely a nők teljes politikai és társadalmi egyenjogúságát akarja keresztülrészélni.

Pedig a kísérletek megtörténtek a szabad, demokrátiás Amerikában. Az Egyesült Államok népszavazást rendelt el a kérdés fölött s ők maguk a nők döntöttek el a dologról olyan értelemben, hogy a nem önálló nők (ánnyak, leányok) nem valók a politikai pályára, politikai, közigazgatási, bírói funkciózt el teljesítenek. Csak két kisebb állam határozta az ellenkezőt s ezért vannak néhány helyen női polgármesterek, tanácsbírók stb.

Egészen vége pedig még Amerikában is megbukott a női egyenjogúság kérdése s ennek köszönhető azután, hogy az egész világnak egyszer helyesebb mederbe terelődték a nőkérdés, abba a mederbe, melyben most igen helyes irányban mozog. — hála a magyar kultúrügyek fel-

lágosodott vezetőjének. — most már nálunk is. A nőkérdés most már nem egyéb, mint a nőnevelés gyökeres reformja a nő képesítése olyan foglalkozásokra, életpályákra, melyeket ez ideig csupán férfiak töltöttek be.

Erre kenyszeríti az egész világot a rohamos fejlődés s a szociális bajok, a nyomor folytonos terjedése s a megélhetésnek egyre nehezebbé váló problémája.

A statisztika számokban mutatja ki, hogy az emberiség küzdelme egyre nehezebbé teszi a családalapítást olyan körülmények között, a mikor a nő pusztán a családi élet és az otthon közvetlen munkái tudja teljesíteni.

A munkásember már túl is tette magát azon, hogy egyes egyedül a saját keresményéből családot tudjon alapítani s a nőben már nem csak eltartásának, hanem munkáztatását is, a ki saját munkája gyümölcseivel lehetővé tudja tenni a szerény családi-otthon fenntartását és a család el-látását.

A gyárakban, nagy ipartelepekben egyre szaporodik a női munkás minden munkakörben.

De ezt a kérdést meg kellett oldani valahogy a középosztályban is.

Magunk előtt látjuk azt a szomorú állapotot, melyben a közép polgári osztály leleledik a házassági viszonyok területén.

Becsületese férfiak vállalkoztatják családalapításra, a míg a család eltartásának biztosítását nem tudja biztosítani. Könnyelmű házasságoknak

végtelen szomorú következményei napról-napra előtűnik vannak, elhagyott nőkben, családokban, családi drámákban s hozományvadások szedele-gesiben.

A hozomány?! . . . A 19. századnak ez a szegényföldje ma már szinte polgárjogot nyer s hiabavaló a jobberzesieknek a küzdelme ez ellen a kínóval ellen, mely a házasság ideális szépségeit közönséges kereskedelmi ügylettel alacsonyítja le. Századokkal ezelőtt a házasság férfiaknak vagyonnal kellett megváltania a leányt a szülői ház-tól, ma pedig valóságos pénzen vasarolják meg a vélelményeket s undok licitációk folyik azok mögött a kulisszák mögött, a melyeknek a színen szerelmes komédiát játszik el egy fiatal pár.

Emnek az állapothoz természetes követke-zménye az, hogy ijesztő módon szaporodik a házasságot kerülő agglégények száma, ijesztő módon szaporodik a pártában maradt hajadonok tábora s a kettőnek szemközti következménye az erő-kölessé élet lazulása, a közérkölesség súlyosodása.

Hiába kísérletek meg ez ellen az államok minden lehetőséggel.

Az eredmény egyenlő a semmivel.

Most végre meg van a remény, hogy meg-találjuk a kivezető utat, mert az egyetlen módja a segítségnek, hogy helyet engedjünk a nőknek a letart való küzdelemben, megnyissuk előttük az eddig elzárt sorompókat s képességeiket, a melyek értékesítésére erővel bírnak, felhasználjuk a köz-

TÁRGA.

Csapatárság.

Oh, ne hidd azt, kedves, szép lány,
Hogy talán bu nehezed rám,
Mert a szívem lángol érted,
Mert örökké kísér kopod!

Szeretlek e szív már maskor;
Nem is egyszer, akár hányszor;
Még is ölte a nagy bánat;
Azt hittem, hogy föl nem támad.

De a bánatot csak eldobta;
Sebet, mint a fa, kifortta
S újra hajtott új tavasszal
Kedves leány, ez vigasztal!

Nem borulok én már terdesre;
Alázat a bu testverem.
Kedves leány, itten állok,
Karcus derekadra várok!

Varsányi Gyula.

A gentry.

— Elették a XIX. század alkonyában. —

Írta: BODNÁR JÁNOS.

A „Délzala” eredeti tárcája.

(Folytatás)

(3)

Aljón bár így vagy úgy a dolog, a Laezi felkötött kézzel lépett be a szobába, hol a meghívottaknak már jó része együtt volt. Természetesen, hogy a társalgóba vezette a háziasszony, hol a leány-had székelt. Lett mozgás a teremben, mikor belépett a Laezi. A sok fiatal leányt is olyan hevesen vert, hogyha valami motorra át lehetne vinni ezt a mozgást, olyan erő jönne ki, amely elhajtaná egy magas nyomású csőlepetet. Mert be kell vallani, esmos legény volt a Laezi! Különösen a szeméi voltak a leányokra nézve védtelenek, a melyekkel olyan erősen tudott nézni, hogy kinevete a fejer eselédből meg azt is, hogy mit almodott az elmlüt éjjel. Mikor aztán ez az első benyomás okozta felhevülés csillapodni kezdett, megerekedtek a nyelvek s vittek olyan ke-repelest vehöz, amely elég lenne egy 20 holdas széplő bírtokról eljlesztetni a madarakat.

A többek közt az egyik leány, a kinek igen gonosz nyelve volt, odavágta a Laezinak egész kihívóan:

— No, híres párbajhős! hát kikaptunk egy-e? Hallom, hogy alig tudta a doktor megfoltózni a kezet, olyan rongyosra vágta össze!

Laezi egy szót sem szólt, csak lekapta a selymekendőt a nyakából, a mellényezsebbé tűrt.

a fűjós kezevel pedig fölemelte az előtte fekvő kis tolellet asztalt magasra a levegőbe s ott úgy megforgatta, hogy a rajta levő apróság, ahány, amely fölé repült. — Tudta, hogy megboszátják a háziak e vakmerőséget, az a leány meg hadd lássa, hogy mese, amit hallott! . . .

Csak azt nem gondolta meg Laezi, hogy ez a vakmerőség esetleg drágába kerülhet. De hát hadd kerüljön! Csak a virtus ne szenvedjen esor-bát! Az a fő! Minden más mellékes dolog! Meg egy kéz is! Az pedig csak a leányknál olyan po-zítva testrészt, hogy oda adják annak, a ki épen kéri. Régen még azt is megnézték, hogy miért? Ma már csak azt tartják, hogy hamar!

Mikor Laezi letette az asztalt, ezerte, hogy a kezebe nyíllott nagyon: aztán szakadatlanul nyíllott tovább s nemokára a vastag kötesen keresztül pirosult a vér. Ezt nem látta senki, csak Laezi. Hancu azért nem ment el, ott maradt s csak kosón este indult el, de akkor sem haza, hanem a Rémi szállodába.

A keze meg mindig fájt erősen, ezt az erős fájdalmat el kell csitítani egy kis jó erős borral! Czimbora hamar akadt. Eszre sem vette, mikor már kilenczen ültek asztalánál. Persze, hogy reggel ment haza s délben ebérelt fel. De akkor már tisztá vér volt meg az ágya is. Mintha csak most ebérelt volna öntudatra, lazias szívséggel szakította föl a kötelet s remülve látta, hogy a varras elszakadva, az crekából — melyek szétváltak — las-san-las-san szivárog az éltet adó piros nedv, a vér. Gyorsan az orvoshoz hajtatott, ki ismét össze-varrta az ereket s bekötözte kezét. Mikor ket ho-

tevékenységnek azon a területén, a melyben női méltóságok is hivatalos róvára nem válik.

A postán, vasuti hivatalokban, kereskedelmi pályán igen sikerült kísérletek folynak. A tanítás terén már be is vált a női munkaképesség, különösen a nevelés és a gyermeknevelés terén.

Pár éve már sikeresen működnek a női gimnáziumok, sőt egyesek, különösen hivattott nők, az egyetemre is bejutottak s nem sokára az orvosi pályán fogunk találkozni csejtelatos, jól képzett s különösen női ápolására és gyógyítására igen alkalmas nő-doktorokkal.

Lassankint ki fog tűnni, hogy a helyes nevelés már az alsó fokon oly irányba terelendő, hogy kenyérkereső pályákra való tovább képzést tegyen lehetővé.

És így a közűdi fiatal-éjs is nagyobb bizalommal fog küzdelni olyan nő felé, a ki hozományul nemcsak szépséget és szerelmet, de diplomát vagy kenyéradó hivatalt visz a férje házához s megosztja annak küzdelmeit, fáradozásait.

Ez a fel fogás még lehet egy kissé idegen-szerű s lehet sok rozsz celenek az alapja, de a dolog azért még is nagyon komoly és okos.

A nőkerdes ilyen irányú megoldás áldás lesz a társadalomra.

Megyei jegyző-egyleti közgyűlés.

Zalavármegyei közgyűlési közgyűlési egylete évi rendes közgyűlést Kovács Gyula egyletei elnöklete alatt f. hó 27-én tartotta Zala-Egerszegén, a megyeház gyűléstermében.

Elnök a közgyűlést megnyitván, első sorban üdvözölte az egyesület tagjainak nevében Csertán Károly alispánt és Czukeller Lajos megyei első aljegyzőt, mint a kik a közgyűlést személyes megjelenésükkel megtisztelték és ezzel az egyesület iránt való érdeklődésüknek kifejezést adni sziveskedtek.

Csertán Károly alispán megköszönve a figyelmet, kijelenté, hogy hivatalos állásban főtekerése volt értelmes, hivatása magaslattal álló jegyzői kar teremtése; örömmel jelenti ki, hogy e czélját sikerült elérnie; ohajja, hogy a jegyzői kart sok oldalú és őnzetlen munkásságának megfelelő jutalom érhesse; az ég áldását kívánja munkásságukra.

Az eljénzessel fogadott beszéd után elnök a gyűlés nevében mond köszönetet az alispánnak jóakaratai megemlékezéseért.

Ezután elnök felolvasta jelentését, mely beszámoló az egyesület egy évi működéséről, a mult évi közgyűlés által hozott határozatokat mikénti fogantatásáról s azok elintézési módjáról. A közgyűlés a jelentést azaz vette tudomásul, hogy a

közgyűlésen esekély számban való megjelenésnek oka nem az egyesület iránti közöny, mint inkább a jegyzői kar nagymértű elfoglaltsága.

Olvasottat a számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint az 1897-ik évi bevétel 171 ft 93 kr., a kiadás 129 ft 70 kr volt s így a pénztármaradvány 42 ft 23 kr. Illes simelekzőbor-alapra begyűlt a kamatokkal együtt 69 ft 84 kr. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s egyleti pénztárnoknak a felmentvényt megadta.

Előterjesztet a hátralekös egyleti tagsági díjak ügyében kiküldött bizottság jelentése. A közgyűlés a bizottság munkáját a hátralekös alapjain elfogadta, azt behajtás végett az egyleti elnökségnek kiadta azaz, hogy a hátralekösok esetleg per utján hajtsa be, míg az 1898-ik év előtti hátralekösok törleszt kimondotta.

Az 1898-ik évi költségvetést a választmány javaslatahoz képest — beleértve az 1898-tól 1897-ig bezárólag megállapított tagsági hátralekösok, ugy a 42 ft 23 kr mult évi pénztári maradványt — 2144 ft 23 kr bevétellel, 215 ft 50 kr kiadással és így 1,928 ft 73 kr pénztármaradvánnyal a közgyűlés elfogadta.

A torontalmegyei közgyűlési és körjegyzők egyletének indítványát a jegyzői árvalah alapjaira minden jegyzői iródban gyűjtő-persely felállításra tárgyában, a szepesvármegyei közgyűlési és körjegyzők részére évenként egy heti szabadságdíj engedélyezése iránt a belügyminiszterhez benyújtandó kérvény tárgyában, az esztergomvármegyei közgyűlési és körjegyzők egyletének indítványát a a jegyzőknek államosítás esetén a magánmunkalátok vezethetése és övezgyeinek és árvaiknak feleli fizetése, valamint lakás biztosítása iránt a belügyminiszterhez benyújtandó kérvény tárgyában, a gőmör- és kishontvármegyei közgyűlési és körjegyzők egyletének indítványát a közgyűlési és körjegyzők nyugdíjintézetének országosan egyenlőtlen szervezése és állami kezelésbe vétele tárgyában — a közgyűlés elfogadta s a kérvények megszerkesztésére az elnökségnek megbízta.

Elfogadta a közgyűlés az országos központi egyletnek a katonai elfoglalt díjak felmérésére tárgyában tett indítványát, továbbá a kanizsai járási közgyűlés körjegyzők egyletének az örökösödési bizonyítványok helybenmegtétele, valamint a jegyzői egyletek szervezése és alapszabályaik módosítása tárgyában tett indítványát.

A folyó évi országos jegyzői egyleti közgyűlésre képviselőül Kovács Gyula elnök és Scholcz Károly penztárnok választottak meg.

A tárgyszerő kimerítés után a közgyűlés részint a választmány, részint az egylet egyes tagjai által tett indítvány alapján elhatározta, hogy 1. a vármegyei közgyűlési és körjegyzők fizetésének 600 ft-ra való felemelése tárgyában indokolt kérvényt terjessz a vármegyei törvényhatóságához s az küldetésileg adja át a vármegyei alispánjának, kőve szives támogatását; 2. az elnök-

ség megbízottjait, hogy a jövő közgyűlés idejére Illes Lőrincz, volt egyleti elnök kiserkesztéjé készítsen el s az e czélra meg szükséges összeg előteremtése végett az egyesület tagjait üssz közre — meg; 3. a választmányt megbízta, hogy az államosításra vonatkozó reformmunkalátokat — megjelölésük esetében — figyelemmel a vármegyei speciális viszonyaira — vegye tízezes tanulmány tárgyává s annak eredményét terjessze a közgyűlés elé; 4. Zalavármegyeben egy jegyzői szaktanfolyam létesítését a közgyűlés elvben elfogadta s a részletek kidolgozásával és annak a jövő évi közgyűlés ele való terjesztésével a választmányt megbízta; 5. a közgazdasági bizottságot megkeresi a tankeletrés összeírására tárgyában hozott határozatának oly irányban való megváltoztatására, hogy faluhelyeken az összeírást az előjárásig ne a községi jegyzőknek, aki egybenk is munkával nagyon meg van terhelve, hanem a községi tanítónak közmunkaköze mellett teljesítse.

Az indítványok letárgyalása után elnök megköszöné a tagoknak szives túrelmét és kőve, hogy öt munkájában támogatni sziveskedjenek, a közgyűlést bezárta.

UJDONSÁGOK

Olvasóinkhoz. Kérjük bizalommal igen tisztelt előzetőinket, s olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra az előzetéseket megújítani, s a hátralekösok pontosan beküldeni nehogy a széküldésnél fennakadás történjék. Az előzetéseket díjakat, nyilttereket és hűdteéseket Balkányi Ernő kiadó és lapulajdonos nevére kérjük beküldeni.

Tanítónői kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kintner Róza okleveles polgári iskolai tanítónőt az esztergonyi állami polgári leányiskolához a XI-ik fizetési osztály harmadik fokozatba segédtanítónővé nevezte ki.

Tanítók felvétele gazdasági szaktanfolyamra. Folyó évi augusztus 1-től 30-ig a földművelésügyi miniszterium által az ország földművelésügyi rendezendő ügy heti gazdasági tanfolyamra vármegyei tanítói közül a papai földművelés iskolából Danitz Sándor stridon, Kocsis Károly símgyei, a szilvási földművelés iskolából Martinesz Ferencz novai, nemeth Jozsef hék és Seregyei Sándor eszernesői tanítók voltak fel.

Gyászhir. Mint részvetélt értesülünk, szules csapás érte Eglyház-búki Dervarics Janos szentes komadomajbaj nagybirtokos és családját, szeretett nejének, Eglyház-búki Dervarics Janosné, szül. Tivólt Vilma úrnöknek mult hó 30-án történt halálát. A temetés f. hó 1-én történt meg Szent-

nap mulva kibontották, már beforrt teljesen a seb, csak a nagy sebhely s a varrás nyoma látszott, hanem egy nagy darab hus az éret között kiescsorodott s mint vadhus ott kérekelt a kezfej közepén. Hanem ezt is eltalálították egy nagyobb operáció segítségével s ismét jó lett minden. De már ekkor az ég vége fele közelgett.

Laczi beleant a jogász-életbe; hazza ment.

V.

Egy év állott ismét a háta mögött. Egy eredménydus év, 25 ezer forint valóadossággal és egy szomorú emlékek párbajjal. Othon azt mondta, hogy el megy katonának. Nem ellenézték szűlel. Hiszen ugyis le kell töltenie a szolgálati évet, meg aztán meg kell adni a hazának is, ami a hazie!

Laczi nagyon nehezen várta az október elsejét. Addig szomorúan teltek a napok. Betegnek érezte magát. A sok tivornya, a kiesapogó életmód hatása jelentékeny kezdett. Különben is az akcióra, mindig reakció következik. Hanem aztán újabb akció jött megint. A viláeg forgandó, minden mulandó, csak a mulandóság állandó!

Olykor-olykor jött olyan pillanatok Laczinak, amelynben megbánata tetteit; megálta önmagát s talán jobb életet kezd, ha nem tudja betegnek a testét. Mert már a teste beteg volt — győghíthatlan beteg!

Igaz, nehéz lett volna most már a visszafordulás, mert már túl volt a lejtő közepén, honnan csak az előrehaladás még könnyen, hanem a visszaterés az nagyon, de nagyon nehéz. Mint a szűnő, ha egyszer megindult a hogy tetetjéről

robajjal, szilajul száguld előre, feltartóztatlanul elsőpörve mindent, a mi útjába akad s ha csak igen nagy akadály nem állja útját, a melyben áll meg csapán, — ugy az ember is, ki a bűn lejtőjére lépett, nem képes vissza tenni onnan, különösen a közepén túlról annak, ha csak igen nagy lelki energiával nem rendelkezik, melyet az újabb és újabb ellenállás sem képes elernyészteni. De az ilyen óriási lelki erély csak válogatott emberek tulajdonsa s Laczi nem tartozott ezek közé. O tehát folytatta megkezdett útját tovább, könnyű volt most már a haladás; szűdletes gyorsasággal gurult lefele a lejtőn . . .

Októberbe berukkolt katonának. Elment a tüzni zászlóját egyik vadász ezredhez. Most már aztán győztes élete lett. Mert a katonai élet gyönyörű élet. Igaz, hogy hamis gyönyör! De hát a mai világban már annak is meg van az érteke. Még talán nagyobb, mint a valódnak. Meseasít it is akadt, a ki adta a váltókra — szasasokat. Sokat is ér az önkéntesi kabát, meg az a kilátásba helyezett tisztú csillag! Hiteleznek rá annyit, de annyit, hogy a veztelem ének egy-egy hitványabb csillaga sem ér többet. Mert tudja a hitelező, hogy addig nem kötik a kardjára azt a sarga botot, míg az ember nem rendezi összes vagyoni és erkölcsi ügyeit s míg ez által nem szerzi vissza a már-már megingott erkölcsi reputációját . . .

Mikor Laczi kineveztek hadnagyra, az öreg kifizette összes ifjúkori adósságát. Maga Laczi is elbámult, mikor egy reggelen megkűldötte neki az öreg a kifizetett váltócsomót. Egy csomagot tett ki éppen. A súlya 1 kilo 500 gramm volt,

érzete pedig kerek felszáz ezer forint. Nem hitte, hogy ilyen fordított lesz az arány a súly és az érték között.

Mikor pedig belátta, hogy a megtörtént nem ő sem sejtéhet, gondolta, most már ugyis mindegy! O ugyan nem meg ilyen háza többet egy sem! Egesz-égy napról-napra hanyatlott. Ugyannyit, hogy mikorra botrányos viselkedése miatt felsőbb parancsra tiszti rangjáról le kellett mondania, érezte, hogy már nemcsak a teste, hanem a lelke is beteg. Hiába, a csapás nem jár együtt. Az csapatosan szeret járn, mint a seregyed mádar.

Athelyezték aztán haza Magyarországra törzsermesternek. Most már három csillagot kapott az egy helyett, igaz, hanem az arany zsinór, meg a tiszti bot — az elvesztett! No hát ha az elveszt — veszessen vele minden!

Még vadabbul kezdett tombolni, meg botrányosabb életmódot folytatott. Föllebbvalóinak nem engedelmessédt, parancsokat kijátszotta, elannyira, hogy öszi reggel leszakgatták a három csillagot és is csak a veres paroli maradt meg a kabát galériján, amely olyan kisereteszen vörösölt a viaszszaga árny mellett.

Epen az nap kapott levelet anyjától, ki azt írta, hogy a holnapi gyors vonattal jön s meglátogatta reg nem látott fiát. Mert ő nem ment haza! Hej pedig de sokszor, hej pedig de szepen hivat! Hiába. Nem mehetett. Nem engedte a rangja!

(Vege kov.)

Kozmadombaljai a vidék óriási részvétele mellett. A család a következő gyásjelöntést adta ki:

Egyszáz-bükkü Dervarics János, egy a maga, valamint gyermekei Malvin, Viktor, Irma, Gizella, nemkülönben veje, dr. Zarka Zsig a és unokája, Vilma nevelés fájalmoltó megtört szívvel jelenti a hű és példás hitvesének, hűn szeretett drága anyának, jó anyósának és örökre felejtetetlen nagyanyjának, Egyszáz-bükkü Dervarics Jánosné, született Tivolt Vilámné életé 44-ik, boldog házaságának 26-ik évében 1898. július 30-án este 9 órák körül, de súlyos szenvedés után történt gyászós elhunyt. A drága halott hűlt tetemei augusztus hó 1-én delután 5 órakor fognak a szent-kozmadombaljai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedéltől szent mise-áldozat augusztus hó 1-én fog a zala-tárnaki róm. kath. plébánia templomban az Úrnak bemutatni. Aldás és béke drága haimvaira!

Duhaj menyecske. Császár Lina kapcsei özv. menyecske Kapeza községben mult hó 21-én tartott bucsuban kedvesével, Lebar János ottani lakos legényével, szerelmi féltékenységből kifolyólag össze szolalkozott, mely végre azzal végződött, hogy Császár Lina kedvesét magyar menyecskéen felpoztta, miközben Lebar János is dühbe jött s a tul szerelmes ellenfelet egy taláta a mely árokba bele lökni, hogy annak helyé terde nyomban kifordult, mindennek dacára azonban még folyt volna a szerelmese párjaiba, de a jelen volt csendőrség annak további folytatásában megakadályozta őket, mire a felek kibékültek.

Véres táncmulatság. Breglez Vendel, Molnár Miklós és Horvath Miklós gyertyános lakosok mult hó 31-én delután vigan jarták a cserásdát, miközben a különféle régi nóták talgatása miatt össze szolalkoztak s csak hamatosan késüket előrántva, azzal egymásra rohantak, mely támadásuknak az is lett az eredménye, a menyeyben Horvath Miklós Breglez Vendelnek az arczaban nagy lyuzta a bieskaját, amely meglehetősen nyilast hagyott maga után.

Iskolai értesítés. A zala-egerszegi felsőbb kereskedelmi iskolába, melynek fenntartásá a magas miniszterium f. 1898. évi 23.741. sz. a. kelt rendeletével kimondotta, az 1898-99. tanévi beiratások szeptember 1., 2. és 3-ik napján lesznek. Egész évi tandíj 15 ft, felvételi díj 5 ft. Szegőrsorú, jó viselői, szorgalmas tanulók tandíjengedelmében részesülnek és a segély-egyesülettől tankönyveket kapnak. Teljes ellátás havi 10-20 frtet kapható. Levélleli megkeresés a szűkséges felvilágosítást megadja Udvardy Ignác felső kereskedelmi iskolai igazgató.

Fegyveres csavargó elfogatása. Holczmann István, hírhedt betörő tolvaj, ki már másfél éve óta Mura-Szombat, Nemethi-Jár és Szent-Gottárd környékén vélt erődségeken bujdosik s jól felfegyverkezve gyakran követett el betörési lopásokat. A gyanúfalvai csendőrség egy járőre a mult héten elcsépte s azozla a nyomozást folytatja az elkövetett szamos és nagyobb büncselekményeinek felderítése iránt. Holczmannak már is hat bűntársra lett letartoztatva a csendőrség által, kik közül kettő tettes társa volt. Tizenöt-husz betörési lopással és organdzasággal vannak vádolva. A nyomozás még hosszabb időt vesz igénybe s kilátás van rea, hogy még több büntény is rájuk bonyítható.

Értesítés a brassói m. kir. állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos internátusról. Vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ö nagymelteságnak 1898. évi januar hó 6-án 78.305.97. sz. a. kelt magas rendelete alapján a brassó állami felső kereskedelmi iskola épületében egycsőre husz tanuló számára bennlakás és köztartás szervezeték s ezen internátus az 1898-99-ik tanév elején megnyitattik. Czelja a felső kereskedelmi iskolába járó tanulóknak gondos házi felügyelete, nevelése és oktatása mellett a király és haza iránt tartozó hűség, valamint a vallás-erkölcsi erzelmeök ajkusa. Feladata egyszerműlt, hogy a különböző ájku tanulóknak tarsas együttellete által és a felügyelő támogatásával az idegen nyelvek elsajátítását előmozdítsa. Ezen ezel és feladat elérésére az intézmény gazdasági vezetését, a házi kezeles ellenőrzését, a nevelési feladatok elősegítését s a felügyelet gyakorlatát az intézet igazgatója teljesíti, ki mellett a nevelői teendőket s a közvetlen felügyeletet az internátusban résztvevő, a német és francia nyelvet bíró szakképzett s a mltsgru vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur által e czélra kinevezett kereskedelmi iskolai tanár végzi. Az egész iskolai évre való ellátás díja 250 ft, mely negyedei részletkben előle-

gesen fizetendő. Ezen díjért kap a tanuló a felügyeleten és tanulmányi támogatáson kívül lakást, fűtést, világítást, kiszolgálást, orvosi gyógykezelést, reggelit, három fogásból álló ebédet, vacsorát, deléltői és delután ónoszat. Mosatás és fürdés közteljei — az igazgatóság gondoskodása mellett — valamint egyéb igények kielégítése a szűlők terhelik. Az intézetbe lépés alkalmával minden növendék tartozik a rendes felső ruházaton kívül magával hozni: 6 nappali inget, 6 lábravalót, 3 háló inget, 6 törülköző kendőt, 12 darab gallert, 6 pár kezeltőt, 12 darab zsebkendőt, 6 pár harisnyát, 2 pár cipőt, 1 matracot, 2 fejpárnát, 1 takarót (paplant), 2 alsó és 2 paplant lepedőt, 4 párnahéjat, 6 darab asztalkendőt és 1 darab abroszt. A tanulók iskolai és internátusi elöme-netéről, magaviseletéről és mindennemű internátusi ügyeiről a szűlők havonként értesítést kapnak. Azon szűlők, kik fiaikat ezen internátusba felvétetni akarják, folyamodásuk legkésőbb aug. 15-ig az intézet igazgatóságához adják be. A folyamodványhoz mellékelendő: a) Születési és iskolai bizonyítvány. B) A tanuló testi egészségéről és egészséges voltát igazoló orvosi, valamint utjraoltási bizonyítvány. c) Jogérvényes kötelezvény arról, hogy a szűlők vagy gyámok a felvételi díjakat pontosan a kiszabott időben előre megfizetik; a ruházatról, gyógyszeriről és más évközi kiadások kifizetéséről gondoskodnak és az internátusi szabályzatában megállapított kötelezettségeknek általában megfelelnek.

Meghívó. A símegei alreálisiskola állanositása tárgyában kötött szerződésnek törvényhatósági jóváhagyása czéljából több bizottsági tag kívánásá folytán folyó évi augusztus hó 9-én deléltől fel 9 órák Zala-Egerszegben, a vármegyeház gyűléstermében rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlés fog tartatni, melyre a törvényhatósági bizottság tagjai tisztelettel meghívattak.

Megdöszmált nászajándék. A fiatal Szapáry Pál prof. a ki csak nem regen nősült, a nyarat Baes-Szent-Péteren szándékozta töltetni. Az uj hazapárt érkezését az előre küldött nászajándékok sokasága jelezte. Het nagy ladu érkezett meg Nagy-Szent-Miklósrá, a hol tegnap skarta azokat átvenni a gróf tikárja. Az átvevőnél azonban azt a kellemetlen felfedezést tette, hogy az egyik láda teteje fel van feszítve. A ládat tanuk elől kinyitatták, tartalmát megvizsgálták és ekkor kiínt, hogy három monogrammos kétáru nagy gyertyatartó lianyzik. Az esetet nyomban bejelentették a csendőrségnek, a mely most azt nyomozza, hogy a lopás utközben vagy az érkezési állomáson történt-e.

Hamisított bor. Perlaki levelezőnk írja: Vlasic Remus kortár vendégdős Tirobból 8 hó bor hozott. Valaki fejleltést tett a perlaki járásbírósnál, hogy a bor hamisított. Kovacs Rezső főszolgabíró a vizsgálatot megtartván, vegyelemez végett mintát küldött a borból Budapestre, hol konstataáltak, hogy a bor tényleg hamisított. A vendégdős ilyen drága bor még alig velt e tében, mert a bort a föld fogja meginni, de azonfelül még keményen meg is büntöttek.

Az aratás Letenye és vidéken befejezetett. A mennyiség és minőség tekintetében felül áll a jó közepes termésen, már törtentek próba csepelesk is, a buza 6-7, a rozs 5-6 mm., de még felül is ad kat, holdankint. A kukorica is jól áll, ha csak a hirtelen bekövetkezett forróság nem fogja elnyomni. A zab jó termést igér. Burgonya szára elszáradt, de azért jobb termést igér a mult évvel. Szőlő igen szépen fejlődött, a bekövetkezett meleg jó hatással van rá, jó augusztusi és szeptemberi idővel mind minőség, mind mennyiség tekintetében kedvező kilátásunk van.

Szólészeti és borászati felügyelőségek. A szólészeti és borászati felügyelőségi kerületek beosztását most közli a földmívelésügyi miniszterium. Megyénkben két helyen fog felállítani és pedig Csáktornán, melyekhez a csáktornyai, also-lendvai, kanizsai, letenyei és novai járasok és Tapolcán, a melyhez a tapolcái, símegei, zala-szent-groti, keszthelyi, zalaegerszegi s pécsei járasok tartoznak. Csáktornányi Guzman Pécs szólészeti és borászati felügyelő, Tapolcán pedig a vinczelleriskola igazgatója a szakközög.

Posta- és távirda-segédtsízi tanfolyam.

A kereskedelemügyi miniszter a posta- és távirdánál kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 500 forinttól 700 forintig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV.

t.-cz. által megállapított lakpénzilletményekkel javadalmozott posta- és távirda segédtsízek kiképzésére folyó évi szeptember hó 15-étől kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamot nyit:

1. a budapesti posta- és távirdaigazgatóság kerületében Vácot és Zolyomban;
2. a kassai kerületben Iglón és Sátorajja-Ujhejben;
3. a kolozsvári kerületben Brassóban és Maros-Vásárhelyen;
4. a nagyváradi kerületben Aradon és Debreczen;
5. a pécsi kerületben Kaposvárt és Nagy-Kanizsán;
6. a pozsonyi kerületben Nyitrán és Zsolnán;
7. a soproni kerületben Győrött és Szombathelyen;
8. a temesvári kerületben Szabadkán és Pancsován;
9. a zágrábi kerületben Eszéken.

Ezen tanfolyamokra hallgatók felvételének: a) első sorban az 1873. évi II. t.-czik 5-ik §-a értelmében kiadó hivatalnok alkalmazatásra igényesültsággal bíró igazolványos katonai altisztek;

b) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló elő férfiak, a kik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekből egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégzték;

c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladtott más férfiak; végül ha ily pályázók helle számmal nem jelenkeznek, d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A felvételre megvántatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó

1. a 35-ik életévét még nem haladta tul;
2. magyar állampolgár;
3. a magyar — illetve ha horvát-szlavonorsági illetőségű — a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja;
4. feddhetetlen előéletű;
5. a posta- és távirdaszolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalosi orvosi bizonyítványal igazolando.

A tanfolyamok hallgatói beírásai és tandíj fejében 10 forintot kötelesek fizetni s ezen díj felzetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentettek fel.

A tanfolyam szabályszerű bevezése és az előírt szakszívsza letele után a hallgatók a posta- és távirda-segédtsízi állásra képestest nyerneik, illetve a posta- és távirda-segédtsízi-állók letámszabálya felvételnek s magatartásuk és hasznaveletőségükhez képest posta- és távirda-segédtsízekbe nevezetnek ki, a d) pont alól említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévük betelése után számíthatnak.

A kik ezen tanfolyamba belépni óhajtanak, sajátkezleg írj, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kerénykint, folyó évi augusztus hó 31-ig és pedig a már közzszolgálatban állók rendes előjárásuk után, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a fentebb említett és a tanfolyam helyere nevező illetékes posta- és távirdaigazgatóságok nyújtsák be.

Nyiltér.*

Kérdezétek meg a háziorvost!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

Legkitűnőbb
ASZTALIVIZ
es mint
GYÓGYITAL
mindent
hurutos bántalmaknál
legjobban ajánlvá.

Kapható: **FUSZ F. Nándor** és **ARNSTEIN Benő** czégekénél.

*Az e rovatban közletőktért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

A szőlők betegsége.

A szőlő peronospora betegsége ez idén nagyobb veszéllyel fenyeget, mint más években. A rendkívül nedves, esős tavasz igen kedvezett a spórák kifejlődésének, miert is ott, a hol a rézgázlevegő permetezést kellő időben nem alkalmazták, attól lehet tartani, hogy a különben szép szőlő termést tönkře teszi a peronospora. Pedig e betegség többnyire nemcsak az évi termést pusztítja el, de káros hatással van a következő év termésére is, sőt ha több évben egymásután lepi el a szőlőt, az teljesen kipusztul, ép úgy, mintha a filoxera pusztította volna el. Nem lehet tehát eléggé ajánlani, hogy e betegséggel szemben a legerélyesebben vedyekezzünk. A permetezés, a mennyiben azt május végén, vagy június elején elmulasztottuk volna, még most sem lesz eredménytelen, bár teljes védelmet most már biztosítani nem fog, de mégis megemlíteni a szőlőt a vég-elpusztulástól, miert is a baj legveszélyesebben július augusztusban szokott fellépni. Permetezésre tudvaleg rézgázlevegő és mészköveket szoktunk használni s kizárólag ez a keverék, a melyvel szőlőinket a peronospotától megvédenhetjük. 100 kg. vízhez 2-3 kg. rézgázlevegőt s ugyanannyi meszet keverünk s e keveréket száraz időben permetezők segítségével juttatjuk a leveletre. Kiváló gondot kell azonban fordítani a rézgázlevegő minőségére, annyival is inkább, mert a silány minőségű, kellő védelmet a növényzetnek nem nyújt és annak ártalmára is van. Nagyobb mennyiségű rézgázlevegő beszerzésénél mindenesetre hazai megbízható gyáraknak kell előnyt nyújtani, a minő pl. a „Hungária kénsvas és vegyi ipar részvénytársaság is Budapestben.

A rozs, mint takarmány.

Kalászos növényeink között a rozs annyiban bír nagyobb jelentőséggel a buza felett, hogy azt nemcsak liszt készítésére használhatjuk fel, hanem

értékesíthetjük künő takarmány gyanánt is. A rozs, mint ilyen, kiváló jelentőséggel bír oly viszonyok között, hol az allattenyésztés jórészt istállózárás van alapítva. Az istálló tartott állatok takarmányozásánál ugyanis igen gyakran merülnek fel kalamitások a takarmányozás helyes keresztülvitele tárgyában; s különösen az ősi és korai tavaszi hónapok azok, melyek bekövetkezése nem egyszer aggodalommal tölti el a gazdákat az iránt, hogy tejelő marháknak tejelő kecskésekhez iránt, hogy tarthassa fenn. A rozs van hivatva e tekintetben segítséget nyújtani; sőt nem nyugitunk, ha azt mondjuk, hogy rozs nélkül korai zöldségtakarmány nem is igen létezhetik. Takarmányozás gyanánt a különböző varítások közül legmegfelelőbbnek mondható a Szt.-Iván-rozs, mely a többi takarmány-rozsszal szemben azon előnnyel is bír, hogy korai nyári vetés mellett már azon őszön is kaszalható, a mely a vetés évről esik s ezen kívül a vetést követő évben elég jó magtermést is adhat.

A szt.-Iván-rozs a talaj iránt nem nagy igényű, termelhető az bármily talajon, de különösen jó termést ad a könnyebb minőségű homokos vályog-talajon. Ilyen talajon többnyire zöld ugár után keverkezik, melyet istállótrágyával, vagy még helyesebben nitrogén és foszforos tartalmu műtrágyával trágyázunk meg. Számos kísérlet bizonyítja, hogy ily trágyák alkalmazása a termés-mennyiségben oráisi — kat. holdanként 30-40 m. többletet idézett elő. Vetése június derekától szeptember derekáig eszközölhető és pedig leghelyesebben 12 cm. sortávolságra, kat. holdanként 115 liter mag felhasználásával, vagy esetleg szőzva 140 liter mag alkalmazásával.

Ha a vetés június derekán történt, akkor szeptember hó vége felé, vagy október hó elején már bő kaszálást nyerünk, ugyanez a vetés április hó folyamán még egyszer kaszalható, sőt július hóban, ha az időjárás kedvezett neki, még magra is aratható. Utóbbi eredményre elérésére kívánatos lesz korai tavasszal mintegy 35-40 kg. chilisáletromot elszórni fejtárgyuknt s azt alabaronálni.

Ha pedig a vetés szeptember hó folyamán történne, akkor április hó elején nyerjük az első kaszálást, a melynek befejeztével a Szt.-Iván rozs még magyeresre szolgáló sarjajutásokat nevel. Nagy könnységre szolgál a Szt.-Iván rozs termelése tekintetben a gazdáknak az is, hogy tenyész ideje alatt ápolási munkálatra nem szorul. Elvetésétől letakarításáig semmi gondunk sincs vele. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy az ápolási munkát egyáltalán nem tűri sőt ellenkezőleg, ha a szeptember hóban lekaszált Szt.-Iván rozst korai tavasszal megfoszsoljuk, az csak előnyre válhat, feltéve azt, hogy a talaj nem túlságosan homokos.

Termes eredményt kat. holdanként 130-160 a zöldségtakarmányra számíthatunk.

Budapesti gabonáarak.

	mm-kint		mm-kint
Buza . . .	9.30-9.35	Fehér bab . .	5.75
Zab . . .	5.60-5.65	Sárga . . .	4.25
Rozs . . .	7.10-7.15	Vegyes . . .	4.00
Kukorica .	5.05-5.10	Lenmag . . .	8.00
Arpa . . .	5.50-5.55	Bükköny . . .	4.50

Vasuti menetrend.

A.-Lendva-Csakortonya.		A.-Lendva-Z.-Egerszeg.	
Indd:		Indd:	
7 óra 41 p.-kor d. e.		6 óra 55 p.-kor d. e.	
8 . . . 44 . . este.		5 . . . 40 . . d. u.	
Erkezik:		Erkezik:	
6 óra 55 p.-kor d. e.		7 óra 41 p.-kor d. e.	
5 . . . 40 . . d. u.		8 . . . 44 . . este.	

Felolós szerkesztő.

Németh Mihály.

Laptulajdonos: Balkányi Ernő.

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat jutányos áron és izléses kivitelben.

Könyvnyomdám a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gépekkel és szép díszes betűkkel kibővítettem, így képes vagyok a nyomdászat terén előforduló mindennemű munkákat csinosan és izlésesen kiállítani.

Névjegyek, eijegyzési és esketési kártyák, meghívók, gyászjelentések csinos kivitelben.

Könyvnyomda áthelyezés.

Van szerencsém Alsó-Lendva és vidéke nagyrésztű közönséget tisztelttel értesíteni, hogy ez év május havában tulajdonomba átvett

KÖNYVNYOMDÁMAT
1898. augusztus hó 1-én, **Fő-utca, Kopecky-féle házba**

áthelyeztem.

Midőn ez a mélyen tisztelt nagyrésztű közönség becses Indomására hozom, nem mulasztatom el a már eddig is velem szemben tanúsított nagybecsű pártfogását megköszönni; igyekdni fogok, hogy azt jövőben is mindenkor kiérdemelhessem.

Becsés rendelémnyeit és szives pártfogását kérve, maradok továbbra is kiváló tisztelettel

BALKÁNYI ERNŐ,
könyvnyomdatulajdonos.

Mindenkor kapható (egyes ivenkint is): Vagyonli leltár, Adós-levél, Adás-vevési szerződés, Havi kimutatás, Ügyvédi, körjegyzői, véghajtói és utbiztosi nyomtatványok, Póstkönyv, Halottkémii jegyzőkönyv stb. stb.

Takarékpenztári, ügyvédi, körjegyzői és községi nyomtatványok gyorsan és jutányosan.

A „Déizala” kiadóhivatala augusztus hó 1-től Fő-utca, Kopecky-féle házba helyezetteti át.

A „Déizala” hetenkint egyszer, minden vasárnap, megjelent társadalmi, közmivvelődési és közgazdasági lap. Előfizetési ára egy negyedekre 1 frt.

A „Déizala” a helyi és vidéki hírdőségek, az alsó-lendvai közönségi és körjegyzői egyesület, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár-Részv.-társ.” hiv. közlönyve, Hirdetéseket jutányosan szánitlatnak. Cím: Balkányi Ernő könyvnyomdaja, Alsó-Lendva.

Hírlapokat, szepirodalmi műveket, árjegyzékeket, etlapokat jutányos áron.